

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M., ve věci

žalobkyně: nezl. **M.M.**, narozena dne ■■■
zastoupena zákonnou zástupkyní P.M.
obě bytem ■■■

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2017, č. j. MPSV-2017/164772-917,

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 8. 2017, č. j. MPSV-2017/164772-917, se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR - krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 18. 10. 2016, č. j. 79845/2016/CLI. Tímto prvostupňovým rozhodnutím úřad práce rozhodl nepřiznat žalobkyni příspěvek na péči.
2. Žalobkyně namítala, že žalovaný posoudil její případ nesprávně a neobjektivně. Závěr Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) není postaven na objektivním zjištění, neboť žalobkyně nebyla posudkovou komisí osobně vyšetřena. Žalovaný dle žalobkyně také nesprávně vyhodnotil lékařské zprávy a posudky o jejím zdravotním stavu. Žalobkyně není schopna vzhledem ke svému nepříznivému zdravotnímu stavu zvládat základní životní potřebu osobní aktivity. Nemůže navazovat kontakty a vztahy se svými vrstevníky, je vyřazena z řady aktivit odpovídající jejímu věku, nemůže se účastnit sportovních akcí, jet na tábor, na výlet, navštěvovat družinu a být tak v kontaktu se svými vrstevníky. To vše má nepříznivý dopad na její psychiku. Žalobkyně dále namítala, že posudek vypracovaný PK MPSV je v rozporu s posudkovým hodnocením vypracovaným OSSZ. Zatímco OSSZ jako nezvládané základní životní potřeby označila stravování a péči o zdraví, PK MPSV za nezvládané označila stravování a osobní aktivity. Dle žalobkyně je zřejmé, že nezvládá tři základní životní potřeby, což odpovídá I. stupni závislosti. Tuto skutečnost prokazují i předložené lékařské zprávy. Žalobkyně uzavřela, že rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a navrhovala, aby bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na posudek o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 12. 7. 2017, ve kterém PK MPSV došla k závěru, že žalobkyně s ohledem na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav vyžaduje mimořádnou péči ve dvou základních životních potřebách, a to stravování a osobních aktivitách. Žalovaný zdůraznil, že skutečnost, že posudkový lékař žalobkyni sám nevyšetřil, neznamená, že posudek vycházel z nedostatečných podkladů a napadené rozhodnutí na posudku založené je proto vadné. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011 - 84. Žalovaný dále konstatoval, že lékařské zprávy doložené v průběhu správního řízení byly podkladem pro posudkové zhodnocení PK MPSV, která hodnotila funkční dopady zdravotního stavu na schopnost žalobkyně pečovat o sebe a být soběstačnou, byly zohledněny výsledky sociálního šetření i vyjádření obvodního lékaře. PK MPSV se řádně vypořádala s námitkami uvedenými v odvolání a základní potřebu osobní aktivity uznala jako nezvládanou. Posudková komise ale nenašla objektivní funkční korelát k přiznání mimořádné péče u základní životní potřeby péče o zdraví. Žalovaný zdůraznil, že konkrétní aktivitu dodržování dietního režimu nelze hodnotit v rámci více životních potřeb. Takový závěr by byl v rozporu s účelem právní úpravy, kterou je objektivní vyhodnocení stupně

závislosti na pomoci osob z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pokud je součástí léčby celiakie dietní režim, který je výslovně zahrnut pod základní životní potřebu stravování, projeví se neschopnost samostatně dodržovat dietní režim pouze v oblasti základní životní potřeby stravování. Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 75/2014 - 20, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 3113/2014. Žalovaný proto navrhoval, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

4. Ze správního spisu předloženým žalovaným správním orgánem soud ověřil tyto pro danou věc rozhodné skutečnosti:
5. Dne 16. 5. 2016 žalobkyně podala žádost o příspěvek na péči u příslušného úřadu práce. Dne 25. 6. 2016 provedl úřad práce sociální šetření v přirozeném prostředí žalobkyně a zahájil řízení ve věci žádosti o příspěvek na péči. Zjištění ze sociálního šetření byla zachycena v záznamu ze sociálního šetření.
6. Výsledky sociálního šetření, zdravotnická dokumentace ošetřující lékařky MUDr. M. D. ze dne 21. 6. 2016, zprávy GIT ambulance Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa MUDr. L. P. ze dne 19. 6. 2015 a 12. 1. 2016, zpráva z gastroenterologické ambulance MUDr. L.Z. ze dne 16. 6. 2015, zpráva z imunologické ambulance MUDr. T. K. ze dne 24. 4. 2015, zpráva z kožní ambulance MUDr. A.R. ze dne 6. 4. 2016 a zpráva z hematologické ambulance Fakultní nemocnice v Motole MUDr. P.S. ze dne 19. 11. 2015 a 16. 10. 2014 se staly podkladem pro vypracování posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Česká Lípa (dále jen „OSSZ“) ze dne 11. 8. 2016. Posudková lékařka dospěla k závěru, že v případě žalobkyně nejde o osobu, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nevede k neschopnosti zvládat alespoň tři základní životní potřeby. Dle dokumentace obvodního lékaře i dle sociálního ošetření má omezení jen ve zvýšené péči o trvalou bezlepkovou dietu, nestravuje se ve škole, ale chodí domů. Častější jsou také kontroly ve zdravotnických zařízeních. Jako nezvládané základní životní potřeby proto lékařka OSSZ označila stravování a péči o zdraví.
7. Na základě posudku OSSZ bylo dne 18. 10. 2016 vydáno prvostupňové rozhodnutí úřadu práce, kterým bylo rozhodnuto žalobkyni příspěvek na péči nepřiznat. V odůvodnění svého rozhodnutí úřad práce odkázal na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobkyně posudkovou lékařkou OSSZ ze dne 11. 8. 2016.
8. Proti prvostupňovému rozhodnutí úřadu práce se žalobkyně odvolala. Uvedla, že z rozhodnutí posudkové lékařky nesouhlasí, neboť na základě zjištěných skutečností mělo být zohledněno, že žalobkyně potřebuje pomoc nebo dohled rovněž při osobních aktivitách. Žalobkyně odkazovala na metodický pokyn ředitele odboru posudkové služby PK MPSV platný od 27. 10. 2014, kde je uvedeno, že za neschopnost v oblasti volnočasových aktivit (zdravotně a věkově přiměřených dítěti) nezbytných ke zvládnutí základních životních potřeby osobní aktivity se považuje též stav, kdy dítěti musí být zajištěn nepřetržitý dohled ze

zdravotních důvodů nebo situace, kdy jsou jeho aktivity ze zdravotních důvodů podstatným způsobem redukovány (například jen hry doma). Žalobkyně zdůraznila, že vzhledem k přísným stravovacím opatřením a výskytu ekzému je vyřazena z řady osobních aktivit přiměřených jejímu věku a prostředí. Nemůže dodržovat denní režim, zúčastňovat se sportovních akcí, nemůže jet na tábor, na výlet, navštěvovat družinu a být tak v kontaktu se svými vrstevníky. Protože žalobkyně potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při třech základních životních potřebách, které sama nezvládá, navrhovala, aby žalovaný rozhodnutí úřadu práce zrušil a přiznal jí I. stupeň závislosti.

9. V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal posudek PK MPSV. Posudek byl vypracován bez přítomnosti žalobkyně, členem komise byl odborný pediatr gastroenterolog. Z posudku PK MPSV ze dne 12. 7. 2017 vyplývá, že žalobkyně je osobou do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách nepovažuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat alespoň tři základní životní potřeby. PK MPSV konstatovala, že zdravotní stav žalobkyně již v minulosti posuzovala, konkrétně v odvolacím řízení dne 23. 3. 2016, a od té doby se její zdravotní stav z funkčního hlediska nezhoršil. Zdravotní stav žalobkyně byl po celou dobu stabilizovaný. Atopické projevy na kůži nebyly trvalého charakteru a byly popisovány pouze občas na horních končetinách a kolem očí. V důsledku striktního dodržování bezlepkové diety došlo i k normalizaci protilátek aTTG IgA, EMA IgA hraniční. Žalobkyně netrpěla závažným smyslovým, duševním ani pohybovým postižením. Nadále vyžadovala mimořádnou péči při základní životní potřebě stravování pro striktní dodržování bezlepkové diety a hraničně mimořádnou péči při osobních aktivitách. Stejně jako při posouzení dne 23. 3. 2016 nenašla PK MPSV objektivní funkční korelát k přiznání mimořádné péče u základní životní potřeby péče o zdraví.
10. Napadené rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí úřadu práce potvrzeno, vycházelo z citovaných závěrů PK MPSV. Žalovaný zdůraznil, že jednu konkrétní aktivitu nelze hodnotit v rámci více životních potřeb. Takový závěr by byl v rozporu s účelem právní úpravy, kterým je objektivní vyhodnocení stupně závislosti na pomoci osob z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pokud je součástí léčby celilakie dietní režim, jenž je výslovně zahrnut pod základní životní potřebu stravování, projeví se neschopnost samostatně dodržovat dietní režim pouze v oblasti základní životní potřeby stravování. Žalovaný vyhodnotil posudek PK MPSV jako komplexní, objektivní a přesvědčivé posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Ve věci proběhlo dne 1. 8. 2018 ústní jednání před soudem. Žalovaný se z ústního jednání omluvil, odkázal na písemné vyjádření k žalobě, odročení jednání nežádal.

Zákonná zástupkyně žalobkyně zopakovala skutečnosti uvedené v žalobě. Doplnila, že se dcera dostává do puberty a atopický ekzém se zhoršuje. Aktuálně se u dcery také začaly objevovat potíže s dechem, které souvisejí s vrozenou anémií. Navrhovala doplnit dokazování zdravotním záznamem z alergologie MUDr. T. K. ze dne 4. 1. 2017 a lékařskou zprávou ze dne 2. 10. 2017 MUDr. M. D. Požadovala také, aby soud ustanovil znalce, který by zdravotní stav žalobkyně znovu posoudil.

13. Podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách „osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby“.
14. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách „při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost“. Základní životní potřeba péče o domácnost se ale neposuzuje u osob do 18 let věku (§ 9 odst. 3 tamtéž).
15. Podle písm. d) přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. „stravování: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. Nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim, 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace“.
16. Podle písm. h) přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. „péče o zdraví: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. dodržovat stanovený léčebný režim, 2. provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, 3. rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc“.
17. Žalobkyně napadá právní zhodnocení svého zdravotního stavu, z něhož vycházel žalovaný a dle kterého není neschopna zvládat základní životní potřebu v oblasti péče o zdraví (§ 9 odst. 1 písm. h) zákon o sociálních službách]. Žalovaný totiž dodržování dietního opatření při nemoci celiakie podřadil pouze pod základní životní potřebu stravování.
18. Jak správně upozornil žalovaný, prakticky shodnou věc řešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 75/2014 - 20, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 3113/2014. Zdejší soud považuje závěry vyslovené v tomto rozsudku za správné a přesvědčivě odůvodněné a nemá potřebu se od nich jakkoliv odchýlit.
19. Ve shora citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „zákon stanoví předmět zkoumání a vyhláška upřesňuje způsob. Z hlediska systematiky zákonodárce stanovil deset (v případě mladistvých devět) rovnocenných základních životních potřeb, na základě jejichž posouzení se stanovuje stupeň závislosti. Účelem této platné právní úpravy je tedy objektivizovat kritéria pro hodnocení zdravotního stavu pro účely zjištění míry závislosti na pomoci třetích osob v rámci systému sociální pomoci. I když samozřejmě nelze vyloučit možnost, že jedno konkrétní zdravotní postižení může vést

k neschopnosti zvládat více základních životních potřeb, k takovému závěru je možné dospět pouze v případě, že konkrétní postižení skutečně brání posuzované osobě ve vykonávání více reálných aktivit spadajících do různých životních potřeb ve smyslu předmětné vyhlášky. Naopak k takovému závěru nelze dospět tak, že jedna konkrétní aktivita (dodržování dietního režimu) by byla opakovaně hodnocena v rámci více životních potřeb, jak se toho domáhá stěžovatelka. Takový závěr by byl i v rozporu s účelem právní úpravy, kterou je, jak výše uvedeno, objektivní vyhodnocení stupně závislosti na pomoci třetích osob z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“ Nejvyšší správní soud dále rozvedl: „v případě péče o zdraví v širším smyslu by bylo možné pod tuto základní životní potřebu podřadit i stravování, respektive opatření nezbytná pro dodržení lékařem nařízeného léčebného stravovacího (dietního) režimu. Tento výklad by ale ve světle výše nastíněných závěrů neudržitelně rozšiřoval rozsah jednoho posuzovacího kritéria – základní životní potřeby péče o zdraví – pro přiznání příspěvku na péči. Pokud je součástí léčby celiakie dietní režim, jenž je výslovně zahrnut pod základní životní potřebu stravování [písm. d) přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.], projeví se neschopnost samostatně dodržovat dietní režim pouze v oblasti základní životní potřeby stravování.“

20. Žalovaný nepochybil, pokud právní názor Nejvyššího správního soudu zohlednil v napadeném rozhodnutí a v tomto směru korigoval rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
21. K námitce, že zdravotní stav žalobkyně nemohl být dostatečně posouzen, protože žalobkyně nebyla PK MPSV osobně vyšetřena, krajský soud uvádí, že posudek PK MPSV je srozumitelný, neobsahuje žádný vnitřní rozpor a zohledňuje veškeré podstatné okolnosti případu. Tvrzení žalobkyně předestřená v žalobě nepřinášejí žádné nové argumenty, pouze se opakují námitky, které byly uplatněny v odvolacím řízení a k nimž se posudková komise dostatečně vyjádřila. Osobní vyšetření žalobkyně by tak z hlediska přesvědčivosti posudku nemohlo v dané věci přinést nic nového. Soud proto také zamítl návrh na provedení dalšího znaleckého posudku k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Ani ze zprávy alergologa MUDr. T. K. ze dne 4. 1. 2017 žádné nové skutečnosti nevyplývají. Lékařská zpráva MUDr. M. D. byla vypracována dne 2. 10. 2017, tj. po datu vydání napadeného rozhodnutí, a soud ji proto v daném řízení nemohl vzhledem § 75 odst. 1 s. ř. s. zohlednit. Pro úplnost je však třeba uvést, že ani zpráva MUDr. D. nezpochybňuje obsah posudku posudkové komise. Praktická lékařka vzhledem k výskytu atopického ekzému žalobkyni nedoporučila plavání. Nezvládání základní potřeby osobní aktivity ale uznala jak PK MPSV ve vypracovaném posudku, tak žalovaný v napadeném rozhodnutí. Pokud zákonná zástupkyně žalobkyně při ústním jednání před soudem zmínila potíže s dechem, které žalobkyně začala mít v souvislosti s vrozenou anémií, jedná se o novou skutečnost, k níž soud nemohl přihlížet. V průběhu řízení před správními orgány ale ani v žalobě zákonná zástupkyně žalobkyně tyto potíže nezmiňovala.
22. Ze všech uvedených důvodů nebyla žaloba soudem shledána důvodnou a soud ji proto zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s. Neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřislouží a žalovaný na ni nemá právo, neboť sice byl úspěšný, ale jednalo se o věc sociální péče. Soud

proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 1. srpna 2018

Mgr. Karolína Tylová, LL.M
samosoudkyně